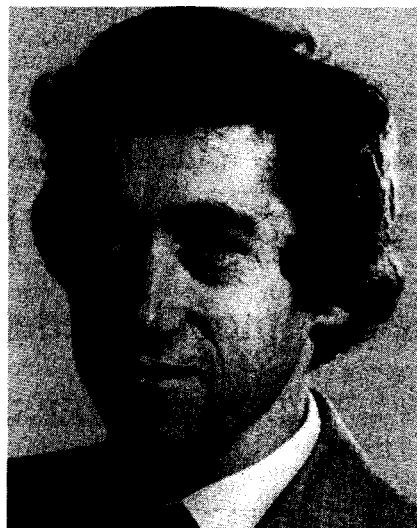

De sociale hitparade van de OESO

Onlangs publiceerde de OESO een vergelijkende studie van de sociale uitgaven in de lidstaten van deze organisatie. Eén van de interessante bevindingen van dit onderzoek is dat België en Nederland de nummers één en twee zijn in de rangschikking van de landen naar het niveau van de sociale uitgaven. Deze twee landen geven (anno 1981) respectievelijk 37,6 en 36,1% van hun bruto binnenlands product uit aan sociale programma's. Het gemiddelde voor de OESO-landen bedraagt 25,6%. Zelfs Zweden, sinds

mensengeheugen het sociale paradijs, moet onderzoeken voor de Benelux: dit land komt nauwelijks aan 33%.

Er is reden om fier te zijn over zoveel concentratie van sociale vrijgevigheid in de Benelux. We staan misschien niet aan de top van de R&D in de technologische sfeer, maar de bovenstaande cijfers tonen aan dat we de pioniers zijn geworden in het onderzoeken en het ontwikkelen van sociale programma's. Vele landen zullen ons benijden.

Toch mogen we ons door deze suc-

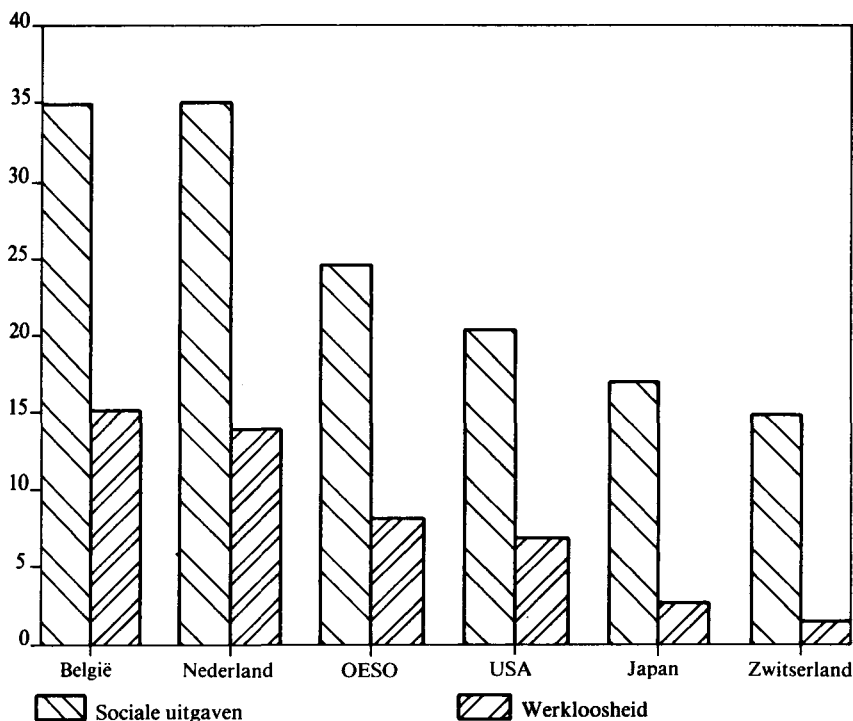
cessen niet laten bedwelmen. Ik werd onlangs hieraan herinnerd door mijn vriend die gekend staat om zijn rechtse ideeën. Nadat ik hem deze sociale hitparade had voorgelegd kwam hij aandraven met OESO-werkloosheidscijfers. Met een misplaatste triomfante lijke uitdrukking in de ogen wees hij erop dat België en Nederland ook de recordhouders van de OESO zijn wat de werkloosheid betreft (op Ierland na). Wat meer is, hij beweerde zelfs dat de hoge sociale uitgaven in de Benelux de oorzaak zijn van de hoge werkloosheid aldaar. Om dit te staven toonde hij mij de volgende figuur. (Mijn vriend heeft een voorliefde voor het visuele effect; dit is waarschijnlijk de reden waarom ik hem wantrouw).

De „message” was voor hem duidelijk: hoe hoger de sociale uitgaven des te groter de werkloosheidsgraad. Mijn bezwaar dat de causaliteit misschien in de andere richting kon gaan, vooral omdat landen met hoge werkloosheid wel verplicht waren veel uit te geven voor werkloosheidsuitkeringen, had mijn vriend geanticipeerd. Hij vertelde mij dat hij de werkloosheidsvergoeding had afgetrokken van de sociale uitgaven zodat de correlatie tussen werkloosheid en sociale vrijgevigheid die zo frappant is in zijn staafjesdiagram niets te maken heeft met mijn interpretatie.

Volgens hem was er slechts één interpretatie mogelijk. En nu begon hij een verhaal te vertellen over hoe sociale vrijgevigheid leidt tot gebrek aan initiatief, rigide arbeidsmarkten en hoge loonkosten. Als gevolg hiervan wordt, in zijn opinie, de werkgelegenheid afgebroken en moet de werkloosheid wel stijgen. Een verhaal dat ik al eerder gehoord had en op mij geen enkele indruk maakte. Ik stuurde hem dan ook wandelen met de opmerking dat om mijn wetenschappelijke geest te overtuigen mij de nodige standaardfouten en Durbin-Watson's zouden moeten worden voorgelegd.

Hoewel mijn vriend mij niet heeft kunnen overtuigen, heeft hij er toch voor gezorgd dat mijn euforie over de schitterende OESO-klassering van de Benelux in de prijskamp voor de grootste sociale beweging verdwenen is.

Figuur. Sociale uitgaven (in procenten van het bbp) en werkloosheid (in procenten van de beroepsbevolking) a)

Bron: OECD, *Social Expenditure*, 1985, en: *Main economic indicators*, januari 1985.

a) De sociale uitgaven zijn exclusief de werkloosheidsuitkeringen. De werkloosheidscijfers zijn uit 1984.

P. de Grauwe